

INFORME - RECOMANACIÓ 1/2019

DADES D'IDENTIFICACIÓ

Data presentació qüestió/sol·licitud:	iniciativa pròpia (actuació d'ofici)
Data debat a la Comissió Permanent:	--
Data debat a Comissió Ètica:	11 de desembre de 2018
Data aprovació informe - recomanació:	1 de febrer de 2019
Data notificació a la persona interessada:	--

ANTECEDENTS

El primer document de Codi d'Ètica i Bon Govern de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va ser aprovat per majoria del Ple de l'Ajuntament en la sessió ordinària de 8 d'abril de 2013 i s'avançava al que gairebé dos anys més tard recolliria la [Llei 19/2014 de, 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern](#) en el sentit que les administracions haurien de disposar d'un codi de conducta.

En aquest primer codi aprovat per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, la comissió només podia elaborar informes o recomanacions a partir de les consultes, queixes o suggeriments que li adrecessin des de la ciutadania o del propi personal de l'ajuntament.

Després de més de tres anys de funcionament i per tal d'actualitzar el contingut del Codi, la Comissió d'Ètica i Bon Govern va estar treballant en un nou codi que va ser aprovat per unanimitat en la sessió ordinària del [Ple municipal de 6 de juny de 2016](#).

Aquest nou codi recull, en el seu punt primer, el següent:

Aquest document té per objecte establir un marc d'integritat institucional que reculli els principis, criteris i instruments que permetin incrementar els nivells de transparència en la gestió pública, el comportament ètic del seu personal i la millora de les relacions de confiança entre la ciutadania i l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Aquest codi, de caràcter general, també inclou i dona resposta a l'obligació d'aprovar un codi de principis ètics i regles de conducta, establerta als articles 54 i 55 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern.

A més, entre les principals modificacions, el nou codi contempla la possibilitat que la comissió pugui elaborar informes o recomanacions a iniciativa pròpia.

Després que l'any 2018 es va procedir a la renovació d'alguns dels membres de la comissió i amb la voluntat de continuar fent propostes de millora en la gestió de l'ètica i el bon govern dins l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, fruit del debat i les propostes plantejades, aquesta comissió ha decidit redactar una recomanació centrada en les comunicacions internes tant pel que fa a les ofertes i promocions d'empreses externes adreçades al seu personal com d'altres tipologies de comunicacions, i tot, des de la perspectiva de l'ètica en la gestió pública.

CONSIDERACIONS

Vivim en un món en canvi constant. El que abans es considerava rígid i inamovible ara és totalment líquid i flexible; el que abans era opac i impermeable ara s'exigeix que sigui transparent, obert i permeable. I això passa en tots els àmbits de la realitat i les administracions públiques no en són cap excepció. Cal doncs adaptar-se als canvis.

Les administracions públiques, en tant que orientades i al servei de la ciutadania han de treballar per garantir un valor tan intangible però estratègicament bàsic com és la confiança. I la confiança només es guanya a partir de la transparència, l'exemplaritat en la gestió i la integritat en la pràctica pública.

Al nostre país, la incorporació de codis ètics i de conducta a la funció pública són un fenomen relativament recent, però la veritat és que a d'altres països amb una democràcia molt més consolidada, aquest tema ha estat desplegat des de fa molt més temps i els països nòrdics o els anglosaxons en són un bon exemple.

El [codi de valors i de l'ètica del sector públic de Canadà](#) per exemple, recull que els professionals de la funció pública són els garants de la confiança pública i en aquest sentit, contribueixen, amb el seu comportament, a mantenir la confiança de la ciutadania en la integritat de les institucions públiques.

L'exemplaritat ha de ser doncs, un dels valors més propis de l'administració pública i la integritat, entesa com a norma ètica més enllà de la legalitat, el seu principi més destacat.

Amb tot això s'entén que malgrat hi pugui haver actuacions que siguin totalment lícites i legals, aquestes mateixes accions poden considerar-se poc o gens acceptables des de la perspectiva de l'ètica pública. La normativa, ni pot, ni ha de regular-ho tot. Contínuament ens podem trobar amb dilemes ètics que no venen recollits en cap llei i que cal saber abordar-los des de la perspectiva ètica, evitant, en tot moment, la més mínima possibilitat de generar qualsevol tipus de desconfiança o recel davant d'una actuació concreta.

El tema d'oferir avantatges, ofertes, descomptes o promocions d'un proveïdor a les persones treballadores d'una empresa és un fet força estès entre les organitzacions del nostre país i l'administració pública no n'és cap excepció.

Per més bona voluntat i intenció que es posi en aquest fet, aquests tipus de situacions generen sempre una certa dissonància; realment pot ser senzillament un gest de cortesia o d'atenció, però inconscientment pot despertar un sentiment de deute o compromís envers l'altre i això en les administracions públiques és molt perillós. Fins i tot, el seu coneixement públic pot generar un ressò social desmesurat i distorsionat que no ajudaria, en cap cas, a la imatge de la institució.

Garantir l'interès general, l'objectivitat vers les persones sense prejudicis ni favoritismes, i la transparència i professionalitat en les actuacions són alguns dels principis generals que es recullen en el codi d'Ètica i Bon Govern de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

El fet que hi ha determinades actuacions que només perquè s'hagin anat reproduint en el temps hagin de perpetuar-se, no té cap sentit. De la mateixa manera que hem dit que el món és canviant, les nostres accions s'han d'anar adaptant a les noves realitats i circumstàncies.

I a l'actualitat, fruit d'un passat excessivament opac i amb masses males pràctiques, les administracions públiques han de recuperar la confiança de la ciutadania amb actituds i gestos el més clars i transparents possible.

En aquest sentit el darrer [baròmetre sobre la corrupció a Catalunya de l'any 2018](#) elaborat per l'Oficina Antifrau de Catalunya encara recull una percepció molt elevada de la ciutadania respecte els nivells de corrupció i males praxis a les administracions públiques catalanes.

A l'administració i en especial al nostre ajuntament hi ha molt bons professionals que evidencien un comportament totalment irreprotxable, però cal evitar que determinades situacions o condicions d'avantatges, puguin generar algun conflicte d'interessos, crear interferències confuses, despertar el més mínim bri de dubte o sospita o bé puguin afectar o debilitar encara més la imatge o el grau de confiança de la ciutadania vers l'administració.

Fins i tot podria considerar-se també que la incorporació de missatges relatius a ofertes, descomptes o promocions en les comunicacions internes, poden arribar a destorbar o distorsionar el ritme i la eficiència del personal en la gestió diària municipal.

Una altra pràctica comunament acceptada per aquest ajuntament i que no té unes normes clares d'aplicació dins l'organització municipal és la notificació de la defunció dels familiars de les persones treballadores. Actualment des del departament de Recursos Humans es notifiquen totes les defuncions de les que es té coneixement a no ser que hi hagi una ordre en sentit contrari per part de la persona treballadora afectada.

Aquest tipus d'informació no té cap afectació directa en el funcionament municipal i pertany clarament a una esfera íntima i molt personal i no té massa sentit que se'n faci difusió a través de les eines d'informació corporativa.

Tanmateix, en un altre aspecte, pel que fa a un tema molt més banal com són els jocs d'atzar, hi ha costums arrelades a l'organització i amb una forta tradició en determinades èpoques de l'any que n'afavoreixen la seva difusió i proliferació. Tot i que hi ha suficient normativa regulatòria i qualsevol persona major d'edat és lliure de jugar a tot allò que consideri, entenem que sempre hi ha, ni que sigui petit, un risc de dependència i com a tal, des de les administracions locals no hauríem d'incentivar-ne el seu consum.

Està clar que les loteries de les que es fa difusió en el marc de l'Ajuntament destinen tots els seus beneficis a projectes de caire social. Tot i així, però, hauria de ser cadascú qui optés per consumir-los sense que des de la pròpia administració es generi el desig de comprar perquè s'ha donat a conèixer la informació, i/o les companyes o els companys n'han adquirit.

Amb tot, considerant que l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha demostrat amb diverses actuacions i en especial amb l'aprovació del codi d'Ètica i Bon Govern i la definició dels valors que la identifiquen, una ferma voluntat de definir un marc d'integritat institucional que ajudi a incrementar els nivells de confiança de la ciutadania amb aquest ajuntament, des de la comissió es considera que la recomanació que aquí es planteja reforça aquest plantejament i s'orienta vers una millora en la qualitat i el servei d'aquesta administració pública vers la societat.

Conscients que tot plegat representa un canvi important en la manera de fer de les administracions, des de la comissió d'Ètica i Bon Govern voldríem apostar per fer un pas més enllà de la norma i reforçar el paper dels treballadors i treballadores municipals com a servidors públics honestos, objectius, imparcials i exemplars.

VALORS O PRINCIPIS QÜESTIONATS

D'acord amb el que es planteja revisar i seguint el criteri amb el que s'han redactat les anteriors recomanacions, cal identificar quins valors, principis o normes de conducta recollides en el Codi d'Ètica i Bon Govern poden veure's afectats o qüestionats per tal de poder determinar que la comissió té la capacitat de fer-ne una recomanació.

Així doncs, des de la comissió s'interpreta que els principis generals que recull el Codi i que poden eventualment posar-se en qüestió són:

5.1 Imparcialitat, independència i objectivitat

Totes les decisions s'adoptaran amb objectivitat vers les persones, sense prejudicis ni favoritismes, i amb imparcialitat respecte les diferents opcions legalment possibles, amb prevalença del bé comú.

5.3 Dedicació al servei públic i exemplaritat

En la realització del treball diari i dels propis actes i en el respecte als deures i les normes i fent del comportament professional del treballador públic un model de referència vers la ciutadania.

5.5 Integritat i honradesa

Exercint les tasques amb professionalitat, amb absoluta lleialtat a les normes i tenint el bé comú i el servei a les persones com a referent de les seves actuacions.

Tanmateix les normes ètiques i de conducta que podrien estar afectades són:

6.5. S'hauran d'abstenir en els assumptes en què tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic.

6.8. No hauran d'influir en l'agilitat o resolució de tràmits o procediments administratius sense una causa justa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici dels

titulars dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan suposi un menyscabament dels interessos de tercers.

6.10. No podran oferir ni acceptar, de forma directa o indirecta, qualsevol regal, tracte de favor o servei en condicions avantatjoses que pugui condicionar el desenvolupament de les seves funcions amb objectivitat i respecte als principis d'aquest codi, sense perjudici del que estableix el Codi Penal

6.17. Impulsaran el desenvolupament progressiu d'una cultura ètica en l'organització municipal, incorporant també el vessant ètic en el desenvolupament normatiu i competencial de l'Ajuntament.

És per tot plegat que la Comissió d'Ètica i Bon Govern de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha aprovat per unanimitat dels seus membres aquest document així com la recomanació següent:

RECOMANACIÓ

La Comissió d'Ètica i Bon Govern de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, recomana a l'Equip de Govern municipal:

1r.- No facilitar, promoure, acceptar, o difondre, entre el seu personal, qualsevol possible oferiment, promoció o descompte que provingui de qualsevol administració o empresa, sigui pública o privada.

En aquest mateix sentit, es tendirà a l'eliminació de les que puguin estar vigents fins l'actualitat a no ser que, de forma excepcional, es pugui justificar l'interès públic prevalent. En tot cas, caldrà eliminar aquelles que molt especialment, puguin representar o visualitzar algun tracte de favor envers la resta de ciutadania.

2n.- Deixar de promoure i fer difusió de números de jocs d'atzar ni que aquests estiguin vinculats a tradicions molt arrelades o provinguin d'institucions públiques o benèfiques.

3r.- Deixar de comunicar de forma habitual a tota l'organització, les defuncions dels familiars de les persones treballadores, així com qualsevol altra informació de caire personal o familiar que no tingui afectació sobre la feina.

4t.- Traslladar aquest acord a les treballadores i treballadors, als grups polítics i/o regidores i regidors amb representació municipal i als col·lectius sindicals i les empreses públiques vinculades, per tal que incorporin aquesta recomanació al seu funcionament.

Vilanova i la Geltrú, gener de 2019